

[Poul Nilsson.]

kasser, hvilket sker uden tilskud fra post- og telegrafvæsenet.

Brevomdelingsystemet har måttet lægges om, for at man kunne få den fulde fordel af husbrevkasserne. På ombæringerne, der nu gennemføres betydelig hurtigere end tidligere, medtages kun post, der kan afleveres direkte i brevkasse. Anbefalede forsendelser, forsendelser, for hvilke der skal betales porto, m. v. medtages på de særlige penge- og værdiomdelinger, hvor postbuddet alligevel skal til adressatens dør. Med det nye system vil brevbærerne derfor kunne dække et større omdelingsdistrikt, hvilket bevirker, at postmængden, der skal medføres, er vokset meget betydeligt. For at undgå, at brevbærerne bliver overbebyrdet ved at have for store postmængder med, har man inden for omdelingsdistrikterne måttet indrette depoter for post. Ved udgangen fra postkontoret behøver brevbærerne således kun at medtage posten til den første tredjedel eller halvdel af ruten.

Medens ordningen i Vesttyskland altså er gennemført på frivillig basis, har man i Norge i 1952 vedtaget en lov om husbrevkasser. Ifølge denne lov kan postmestrene med samtykke fra poststyrelsen give ejere af bygninger pålæg om at anskaffe og på steder, der er anvist af postmesteren, opsætte samt vedligeholde brevkasser beregnet for post, der skal afleveres i bygningen. Loven giver bemyndigelse for postvæsenet til at yde husejerne erstatning for udgiften i forbindelse med første opsætning af brevkasser. Hvis nogen undlader at efterkomme et pålæg, kan de ikendes bøder, og postvæsenet er berettiget til for husejernes regning at opsætte brevkasserne. Sådanne udgifter kan inddrives ved udpantning.

Disse to eksempler viser, at man andre steder er i gang med en rationalisering, og det synes mig rent umiddelbart, at der her er et erfaringsmateriale, som vi i Danmark måtte kunne tage op til overvejelse.

Jeg ved jo ikke, hvor dybt den højtærede minister vil gå ind på disse problemer her ved første behandling, men i det udvalgte, som jeg tidligere har nævnt at jeg vil foreslå nedsat, kan vi måske få disse problemer nærmere belyst.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit

partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

N. Chr. Christensen: Begrundelsen for dette lovforslag, der skal give post- og telegrafvæsenet øgede indtægter på næsten 40 mill. kr. gennem takstforhøjelser, er bl. a., at postvæsenet har underskud, og at det ud fra et forretningsmæssigt synspunkt ikke vil være rimeligt fortsat at lade postvæsenet være en underskudsforretning. Sådanne heder det bl. a. i bemærkningerne til lovforslaget om ændringer i postloven.

Når der er tale om et forretningsmæssigt synspunkt i forbindelse med statsvirksomheder, vil man altid finde mit parti lydøret. Spørgsmålet er imidlertid, om den højtærede ministers betragtninger i den givne situation kan holde til en kritisk vurdering. Det fremgår nemlig af bemærkningerne til lovforslaget, at ganske vist har postafdelingens underskud, men post- og telegrafvæsenets regnskab viser for 1961-62 et overskud på 42,5 mill. kr., og da visse takstforhøjelser inden for postvæsenet, der blev vedtaget i 1961, endnu ikke er slået igennem, men først vil slå igennem i 1963, er der nok en større margen for øgede indtægter, som kan dække en betydelig del af de øgede udgifter. Eller er der måske tale om visse nedsættelser inden for telegrafvæsenet, f. eks. med hensyn til fjernskrivernettet — for post- og telegrafvæsenet er jo stadig en enhed?

Vi kan tiltræde det forretningsmæssige synspunkt, at en statsvirksomhed, så vidt det er muligt, skal give overskud, men ikke at overskuddet skal nå op over en vis højde; det forekommer os, at det vil være alt for fristende.

Forhøjelsen af brevporto, som jo er anslået til ikke mindre end 20 mill. kr., begrundes også med, at der har været uændrede takster på dette område siden 1957, og at Norge og Sverige har højere brevporto end Danmark. Det, der er tale om her, er altså at finde frem til en vis fælles linje, og det er naturligvis et synspunkt, som sagligt set har en vis vægt, og som vi gerne vil drøfte i udvalget.

Helt anderledes, forekommer det mig, er forholdet, når dagblade, ugeblade og tidskrifter skal have en ny forhøjelse, skønt den